

Nørregade 53

Grønvangs Mælkeudsalg

Personhistorier/beretninger:

Nørregade 53 (Grønvangs mælkeudsalg) v. Bertha Christiansen, født Kjær.

Mælkehandler Søren Knudsen og hustru (jeg kender ikke fornavnet, dengang var man jo Des. Det var simpelthen fru mælkehandler Knudsen) kom så vidt jeg ved til Vejen 1935. Mit kendskab til hr. og fru mælkehandler Knudsen startede 1949, da min far blev ansat som bestyrer af gården Grønvang. Mælkehandler Knudsen solgte "Børnemælk" fra Grønvang.

"Børnemælk" var upasteuriseret, nymalket mælk, der umiddelbart efter malkningen blev ledt igennem et kølesystem og tappet direkte på flasker på Grønvang. Mælkevognen og hesten "boede" på Grønvang, Knudsen kom på cykel hver morgen, fyldte mælkevognen op med børnemælk på flasker, der dels var malket og tappet aftenen før og dels om morgenen. Så startede Knudsen "mælketuren" rundt i byen. Der var en klokke på den ene side af vognen, så man kunne høre, når mælkemanden kom. I øvrigt kendte hesten, Stella, selv ruten rundt i Vejen by, for det meste gik Knudsen ved siden af vognen, og Stella standsede af sig selv, så der var ikke brug for ret mange kommandoer til Stella, der var en stor, kraftig, gråskimlet jysk hest. Ved Palmehaven i Søndergade gjorde Knudsen ofte en lidt længere formiddagspause, måske han fik en kop kaffe, og ikke sjældent tog han vist også et slag kort inde i Palmehaven, og Stella stod lige så tålmodigt og ventede.

Hjemme i mælkeudsalget i Nørregade 53 regerede fru mælkehandler Knudsen. Hun var en stout kvinde, håret sat med knude i nakken, hun bar altid et stort, hvidt forklæde og gik i store gummistøvler (altid vådt på gulvet - vel for at holde det så køligt i forretningen som muligt) Fra mælkeudsalget blev der solgt børnemælk på flasker (bragt ned aftenen før) kærnemælk tappet fra store junger samt i hvert fald piskefløde. Om der også blev solgt skummetmælk ved jeg ikke (dengang var skummetmælk jo ikke rigtigt populært for mennesker) Man forhandlede brød og kager, leveret fra bager Møller i Søndergade.

Privatbolig i den ene halvdel af huset. Herr og fru Knudsen havde 4 børn, jeg husker navnene på dem, men ikke aldersrækkefølgen: Holger, Marie, Ellen og Arne. Jeg mener døtrene blev uddannet lærere (lærerinder som det hed dengang) Jeg husker den ene af pigerne ofte hjalp til i forretningen om sommeren. Måske Holger også blev uddannet lærer - i hvert fald fik han en meget stor stilling i København. som undervisningsdirektør. Måske Arne blev uddannet som mejerist, men han var en meget dygtig gymnast, var på Ollerup som lærer. Senere underviste han mejerister på Dalum Landbrugsskole. I årene 1959-1961 var

jeg ansat på Odense sygehus, og jeg kørte ofte med Arne hjem på weekend, når jeg skulle besøge mine forældre på Grønvang og han sine forældre. Senere blev Arne en meget afholdt forstander på Viborg Idrætshøjskole. Desværre døde Arne ret ung, jeg vil mene i slutningen af 1980'erne.

Mælkehandler Knudsen var de første mange år i Vejen formand for Vejen Gymnastikforening, han var meget engageret, havde selv været en meget dygtig gymnast.

Når Knudsen var færdig med mælketur rundt i Vejen, afleverede han nok rester fra vognen hjemme i Nørregade 53, hvorefter han kørte vognen op til Grønvang, spændte Stella fra, og cyklede hjem.

Om aftenen efter malke- og tappetid kom Knudsen cyklende igen, fyldte vognen op med nytappede flasker børnemælk, kørte hjem til forretningen, læssede af, kørte vognen tilbage til Grønvang og cyklede hjem igen. Denne "aftentur" passede ikke altid Knudsen lige godt. Indimellem fik jeg stor skolepige dengang - lov til at spænde Stella for mælkevognen og selv køre ned til Nørregade 53, hvor vognen blev tømt, hvorefter jeg kørte hjem til Grønvang igen. Jeg var meget stolt og glad for at køre selv med mælkevognen ned gennem byen! Det skete også, at Knudsen bad min bror Anton (4 år ældre end mig) om at tage aftenturen. Engang sagde Anton til Knudsen, at han ville have kr. 1.50 for at køre turen, Knudsen ville kun give Anton 1 krone, ja, så tog Knudsen selv turen! eg husker også, at min mor åbnede køkkenvinduet på Grønvang, råbte ud til Knudsen, at hun skulle bruge så mange rugbrød, smør osv.. Knudsen svarede: "så gerne, fru Kjær" Varerne blev så bragt om aftenen eller næste morgen.

Hvornår mælkehandler Knudsens holdt op, og hvornår Grønvangs mælkeudsalg blev nedlagt husker jeg ikke, jeg vil tro i midten af 1960.erne?

Tilføjelse af Bertha Christiansen 23-02-2014.

For et par uger siden fik jeg en opringning fra Karsten Bo Knudsen, barnebarn af mælkehandler Knudsens.

Han var blevet gjort opmærksom på Vejen lokalhistoriske forenings hjemmeside af en bekendt af hans søster.

Vi havde en lang, hyggelig samtale. Karsten kunne tilføje, at hans farmor hed Agnes til fornavn, født Gammelgaard og hun stammede fra gården Doverholm i Dover, født i 1900. Søren Knudsen var født i 1893.

De havde 4 børn: Arne født 1923, uddannet mejeriingeniør, døde 1989 mens han var forstander på Idrætshøjskolen ved Viborg. Holger født 1924, uddannet lærer, videreuddannet og blev undervisningsdirektør i Kbhvn.. Han er far til Karsten Bo Knudsen, født 1949.

De 2 døtre, Ellen født 1926, uddannet lærer, flyttede derefter til Kbhvn.

Maria født 1930, også uddannet lærer Haderslev, blev gift og fortsat bosiddende i Haderslev.

Karsten har mange gode erindringer fra besøg hos bedsteforældrene, også mens de havde Grønvangs mælkeudsalg Nørregade 53. Han var også med på ture med mælkevognen, besøg på Grønvang osv.

Mælkehandler Knudsen og fru Agnes stoppede med forretningen 1960. De købte hus på Torps alle 4, hvor de tilbragte deres pensionisttilværelse. Søren Knudsen døde 1966, Agnes Knudsen døde 1984

5 fotos med relation til Grønvangs mælkeudsalg i Nørregade 53.

Venligst stillet til rådighed af Karsten Bo Knudsen

Billederne er fra sommeren 1950, og personerne på billederne er min farfar, farmor, far (Holger) og mig

Billederne er fra sommeren 1955, og personerne på billederne er min farfar, faster (Maria), lillesøster (Helle) og mig